C/2024/6815

2024.11.29.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2024. október 21.)

Görögország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról

(C/2024/6815)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet [3], amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az Eszköz), 2021. február 19-én lépett hatályba. Az Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az Eszköz segít elérni a gazdasági és társadalmi helyreállítást, valamint végrehajtani a fenntartható reformokat és beruházásokat, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tételét szolgáló reformokat és beruházásokat. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének folytatódó végrehajtását.

(2) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet [4] (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fosszilistüzelőanyag-behozataltól. Ez segítene elérni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, növelve ugyanakkor a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. Görögország új

[1] HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
[4] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményt annak érdekében, hogy megalapozza a szakpolitikai döntéseket, és megteremtse a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételeket. A közlemény kilenc egymást kölcsönösen megerősítő tényező tekintetében határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az említett tényezők közül a magántőkéhez való hozzáférés, a kutatás és innováció, az oktatás és a készségek, valamint a működő egységes piac emelkedik ki a reformok és a beruházások alapvető szakpolitikai prioritásaiként a jelenlegi termelékenységi kihívások kezelése, valamint az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozása céljából. 2024. február 14-én a Bizottság kiadta „Az egységes piac aktuális helyzete: az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2024. évi éves jelentés” című közleményt. Az említett közlemény részletesen ismerteti az európai egységes piac versenyképességi erősségeit és kihívásait, a beazonosított kilenc versenyképességi tényező szerint követve az éves fejleményeket.

(4) 2023. november 21-én a Bizottság elfogadta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést, megadva a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterének startját. 2024. március 22-én az Európai Tanács jóváhagyta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziója köré összpontosulnak. 2023. november 21-én a Bizottság – az 1176/2011/EU rendelet alapján – elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Görögországot azon tagállamok egyikeként azonosította, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány, vagy fennáll ennek kockázata, és amelyek tekintetében részletes felülvizsgálatra volna szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Görögország 2024. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt is. A Bizottság az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott és a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2024. április 12-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ([5]) (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlás) és 2024. március 11-én az együttes foglalkoztatási jelentést.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az Unió új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló, új (EU) 2024/1263 rendeletet, a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, módosított 1467/97/EK tanácsi rendeletet ([6]) és a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelvet ([7]) is. Az új gazdasági kormányzási keret célkitűzései: reformok és beruházások végrehajtásával előmozdítani a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzni a túlzott költségvetési hiányt. Az új gazdasági kormányzási keret előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást is, és fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, hatékonyabb és következetesebb végrehajtással kombinálva mindezt. Minden egyes tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza, a nemzeti törvényhozási ciklus rendes hosszától függően, 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkozóan. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt nettó kiadási ([8]) pályának meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek, többek között azon követelményeknek, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. június 21-én iránymutatást tett közzé a tagállamok által a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terveikben és az elért eredményekről szóló éves jelentéseikben nyújtandó információkra vonatkozóan. Az (EU) 2024/1263 rendelet 5. és 36. cikkének megfelelően a Bizottság – adott esetben – referenciapályát és technikai információkat továbbított a tagállamok számára. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha a tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű

([5]) A Tanács ajánlása (2024. április 12.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2024/2807, 2024.4.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) A Tanács 2011/85/EU irányelve (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamok – a nemzeti jogi keretükkel összhangban – megvitathatják a középtávúterv-tervezetüket a nemzeti parlamentjükkel, felkérhetik a független költségvetési intézményeket véleménynyilvánításra, valamint konzultációt folytathatnak a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel.

(6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az Eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanolyan relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(7) Görögország 2021. április 27-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. 2021. július 13-án a Tanács elfogadta a Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát ([9]), amelyet az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján 2023. december 8-án módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából ([10]). A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Görögország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Görögország 2024. április 30-án – az 1466/97/EK tanácsi rendelet ([11]) 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban – benyújtotta a 2024. évi nemzeti reformprogramját és a 2024. évi stabilitási programját. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Görögországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról szóló, félévenkénti jelentését is tükrözi.

(9) 2024. június 19-én a Bizottság közzétette a Görögországra vonatkozó, 2024. évi országjelentést. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Görögország által elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Görögország általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokat illetően, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés szintén értékelte a Görögország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) A Bizottság – az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján – Görögország vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság szolgálatai által az említett rendelet alkalmazásával összefüggésben Görögország makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan végzett értékelés főbb megállapításait 2024 áprilisában tették közzé. A 2023-ban megállapított túlzott egyensúlyhiányt követően a Bizottság 2024. június 19-én megállapította, hogy Görögországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Görögország mindenekelőtt a magas munkanélküliség mellett a magas államadóssághoz és a nemteljesítő hitelek magas állományához kapcsolódó sebezhetőségekkel szembesül, amelyek továbbra is relevánsak, bár jelentősen enyhültek, és ez a tendencia várhatóan folytatódik. Ugyanakkor a külső pozíció továbbra is gyenge. A GDP-arányos államadósság tovább csökkent, és bár 2023-ban még mindig magas, közel 162 %-os lesz, az adósság fenntarthatóságát fenyegető rövid távú kockázatok mérsékeltnek tűnnek. Az elmúlt években a nominális GDP növekedése volt az egyik fő hajtóereje a GDP-arányos adósság gyors csökkenésének, a továbbiakban pedig a költségvetési egyenleg várható további javulása biztosíthatja az adósságráta folytatólagos csökkenését. A folyó fizetési mérleg hiánya, amely 2020 és 2022 között jelentősen nőtt, 2023-ban számottevően szűkült, de az élénk belföldi kereslet mellett továbbra is magas maradt. Idén és jövőre csak csekély javulás várható a folyó fizetési mérlegben, mivel a beruházások erőteljes növekedése az előrejelzések szerint az importot magasan tartja. A rendkívül negatív nettó nemzetközi befektetési pozíció GDP-hez viszonyított aránya

([9]) ST 10152/21 INIT; ST 10152/21 ADD 1.

([10]) A Tanács végrehajtási határozata (2023. december 8.) a Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló 2021. július 13-i tanácsi végrehajtási határozat módosításáról (ST 15831/23 INIT; ST 15831/23 ADD 1).

([11]) A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

tavaly szintén javult a magas nominális GDP-növekedésnek köszönhetően, de változatlanul a leggyengébb az Unióban. A nemteljesítő hitelek állománya az elmúlt években erőteljesen csökkent, és 2023-ban tovább mérséklődött, de a nemteljesítő hitelek bankszektoron kívüli szanálása még mindig lassú, és ennek következtében továbbra is megterhelik a gazdaságot. A foglalkoztatás nőtt, a munkanélküliség pedig tovább csökkent, de még mindig viszonylag magas. Az éveken át tartó szakpolitikai fellépés és kiterjedt strukturális reformok egyértelműen hozzájárultak az azonosított sebezhetőségek csökkentéséhez. A prudens költségvetési irányvonal fenntartása és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv időben történő végrehajtásának folytatása továbbra is döntő fontosságú a versenyképesség javítása és a gazdaság egyensúlyának helyreállítása szempontjából, beleértve a külső pozíciót is.

(11) Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Görögország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2022. évi 2,5 %-ról 2023-ban 1,6 %-ra, a GDP-arányos államadósság pedig a 2022. év végi 172,7 %-ról 2023 végén 161,9 %-ra csökkent.

(12) A Tanács 2022. július 12-én azt ajánlotta ([12]), hogy Görögország 2023-ban hozzon intézkedést a prudens költségvetési politika biztosítása érdekében, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja ([13]), figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Görögországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. A Tanács azt is ajánlotta, hogy Görögország bővítse a zöld és a digitális átállásra, valamint a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az Eszköz és más uniós források felhasználásával. A Bizottság becslései szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal ([14]) expanzív volt – a GDP 0,5 %-ának felelt meg –, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,6 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra, és összhangban volt a 2022. július 12-i tanácsi ajánlással. A nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások restriktív hatása arra vezethető vissza, hogy GDP-arányosan 2,7 %-kal csökkentek az energiaár-emelkedés nyomán a háztartások és a vállalkozások támogatása érdekében hozott (célzott és nem célzott) szükséghelyzeti támogatási intézkedések költségei. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedésének fő mozgatórugóját a szociális ellátások, többek között a nyugdíjak jelentették. Az Eszköz és más uniós alapok keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 2,5 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 2,6 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,2 százalékpontos növekedést jelent. Görögország addicionális beruházásokat finanszírozott az Eszközből és más uniós alapokból. Görögország a zöld és a digitális átállásra és az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat finanszírozott, például támogatta az átviteli infrastruktúra korszerűsítését, ami lehetővé tette további megújuló energiaforrások alkalmazását a villamosenergia-hálózatban, valamint pénzügyi támogatást nyújtott a kis- és középvállalkozásoknak a digitális megoldások bevezetése céljából. E közberuházásokat az Eszközből és más uniós alapokból finanszírozzák.

(13) A 2024. évi stabilitási programban a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 2,5 %-os és 2025-ben 2,6 %-os reál-GDP-növekedést prognosztizál, ugyanakkor a harmonizált fogyasztói árindexszel (HICP) mért inflációt 2024-ben 2,6 %-ra és 2025-ben 2,0 %-ra prognosztizálja. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 1,2 %-ra csökken, és 2025-ben a GDP 0,9 %-ának megfelelő szinten marad, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 152,7 %-ra és 2025 végére 146,3 %-ra csökken. A 2024. évi stabilitási program nem tartalmaz a 2025 utáni időszakra vonatkozó költségvetési előrejelzéseket.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 2,2 %-kal és 2025-ben 2,3 %-kal nő, és a HICP-infláció 2024-ben 2,8 %-on és 2025-ben 2,1 %-on áll.

([12]) A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Görögország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2022. évi stabilitási programját (HL C 334., 2022.9.1., 60. o.).

([13]) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Görögország esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése nominális értéken 2023-ban 4,5 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

([14]) A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető (és az elsődleges kiadások nem tartalmazzák a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket sem), de az elsődleges kiadások tartalmazzák az Eszköz és más uniós alapok keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások (*grants*) által finanszírozott kiadásokat.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 1,2 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére 153,9 %-ra csökken. A hiány 2024. évi csökkenése elsősorban azzal magyarázható, hogy a bevételek növekedéséhez képest a szociális ellátások csekély mértékben növekedtek. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal az előrejelzés szerint 2024-ben expanzív lesz, a GDP 0,3 %-ával bővül.

(16) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal (*grants*) finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben várhatóan a GDP 1,5 %-a, szemben a 2023. évi 1,0 %-kal. Az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat fognak lehetővé tenni anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Görögország államháztartási egyenlegére vagy államadósságára. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban és 2024-ben várhatóan a kiadásoknak a GDP kevesebb mint 0,1 %-át kitevő részét fedezik az Eszközből származó hitelekből.

(17) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta ([15]), hogy Görögország folytasson prudens költségvetés-politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások ([16]) nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,6 %-ra korlátozza. A 2023. évi költségvetésük végrehajtása és a 2024. évi költségvetésiterv-javaslatuk elkészítése során a tagállamoknak figyelembe kellett venniük azt, hogy a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – javasolni fogja a Tanácsnak a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Görögország nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai 2024-ben várhatóan 1,8 %-kal emelkednek ([17]), amely az ajánlott maximális növekedési ráta alatt van. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával.

(18) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Görögország 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy ha az újbóli energiaár-emelkedések új vagy folytatódó támogatási intézkedéseket tesznek szükségessé, Görögországnak biztosítania kell, hogy az ilyen támogatási intézkedések a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, fiskálisan finanszírozhatóak legyenek, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési költsége ([18]) a becslések szerint 2023-ban a GDP 0,0 %-át, valamint az előrejelzések szerint 2024-ben a 0,1 %-át és 2025-ben a 0,1 %-át teszi ki. A becslések szerint 2024-ben és 2025-ben várhatóan továbbra is hatályban marad a megnövelt fűtési támogatás és a dízelüzemanyagra kivetett különadó visszatérítése a mezőgazdasági termelők számára, bár ez csekély hatással jár ([19]). A szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023-ban és 2024-ben kivezették. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával.

(19) Emellett a Tanács azt is ajánlotta, hogy Görögország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások a 2023. évi GDP-arányos 2,6 %-hoz képest 2024-ben a GDP 2,4 %-ára csökkennek. Ennek oka az uniós strukturális alapok programozási időszakának ütemezése. Az új program keretében végrehajtott beruházások uniós társfinanszírozási aránya a feltételezések szerint magasabb, mint az előző programozási időszakban megvalósított beruházásoké. Ennek következtében a beruházásokra fordított, társfinanszírozott nemzeti kiadások csökkennek. A 2024. évi költségvetési kiigazítás elsősorban nem a beruházások csökkenésének tudható be. Az említett addicionális tényezők figyelembevételével az értékelés szerint a 2024. évi közberuházások megfelelnek a Tanács ajánlásában foglaltaknak. Viszont az uniós forrásokból – ideértve az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat is – finanszírozott közkiadások a 2023. évi GDP-arányos 2,5 %-hoz képest 2024-ben várhatóan a GDP 3,4 %-ára nőnek.

(20) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve, a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 0,8 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál. A hiány 2025. évi csökkenése elsősorban a kamatkiadások csökkenésének, valamint a közszektorbeli bérek

([15]) A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Görögország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2023. évi stabilitási programját (HL C 312., 2023.9.1., 67. o.).

([16]) A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. kamatkiadások, iii. ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

([17]) Ez figyelembe veszi a természeti katasztrófák hatásainak enyhítésére fordított kiadásokhoz kapcsolódó, 2024-ben a GDP 0,1 %-át kitevő egyszeri intézkedéseket (valamint 2023 vonatkozásában a GDP 0,2 %-át kitevő, szintén a természeti katasztrófákat követő kiadásokhoz kapcsolódó intézkedéseket). A Tanács 2023. július 14-én hivatkozott az Olaszországot 2023 májusában sújtó pusztító árvizekre is, és egyetértett azzal, hogy az ezen árvizekhez kapcsolódó közvetlen szükséghelyzeti támogatás költségeit figyelembe veszik a megfelelés későbbi értékelése során, és elvben egyszeri és ideiglenes intézkedéseknek minősülnek. Hasonló megközelítést alkalmaztak a Görögországot sújtó árvizek összefüggésében is.

([18]) A számadat az említett intézkedések éves költségvetési költségének szintjét mutatja, beleértve a bevételeket és kiadásokat, és adott esetben az energiaszolgáltatók váratlan nyereségére kivetett adókból származó bevételek nélkül.

([19]) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése azt feltételezi, hogy azon intézkedések, amelyek Görögország közlése szerint 2024 végéig érvényben maradnak, 2025-ben is költségvetési hatással fognak járni.

visszafogott emelkedésének tudható be. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 149,3 %-ra csökken. A GDP-arányos államadósság 2025. évi csökkenése főként az elsődleges többlet növekedésével és a nominális GDP-növekedés erősödésével, valamint az SFA-tételekkel magyarázható. A prudens költségvetési politikának a külső pozíció megerősítéséhez is hozzá kell járulnia.

(21) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében megkezdett bevált módszerekre és reformokra építve – beleértve egy olyan új reformot is, amelynek célja Görögország adókijátszás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseinek további erősítése – tovább kell erősíteni az adópolitikai keretet, hogy Görögország több beruházást vonzhasson, ezáltal csökkentve a továbbra is jelentős beruházási hiányt. Konkrétabban, egy szélesebb körű, az uniós bevált gyakorlatokkal összhangban álló feltételes adómegállapítási rendszer bevezetése biztosíthatja az adófizetők számára a meglévő adójogszabályok átlátható értelmezését, ezáltal nagyobb jogbiztonságot nyújtva a befektetőknek. Ezen túlmenően a független állami adóhatóság kapacitásának bővítésére irányuló erőfeszítések fokozása hozzájárulhat az adóügyi megfelelés további növeléséhez.

(22) Görögország további lépéseket tett a közigazgatás modernizálása érdekében, de még mindig van mit tenni a hatékonyság további növelése terén. A 2010 utáni jelentős kiigazítást követően a közigazgatás mérete és költsége nagyjából összhangba került az uniós átlaggal. Görögország közszektorbeli bérköltsége 2023-ban stabilan a GDP 10,8 %-án maradt, némileg meghaladva az uniós átlagot (a GDP 10,2 %-a). A juttatások 2024 elején hatályba lépett kiigazítása – többek között a vezetői felelősséggel járó pozíciók esetében – összhangban volt az egységes bértáblával, mivel azt a közigazgatás egészében alkalmazták. Az elért eredmények megőrzéséhez kulcsfontosságú lesz az egységes bértábla további alkalmazása úgy, hogy közben az állandó alkalmazottak tekintetében a felvettek és a távozók létszámának egyensúlyban tartására vonatkozó felvételi szabály alkalmazása révén fenntartják a jelenlegi személyzeti létszámot, az ideiglenes alkalmazottak tekintetében pedig a 2022-ben bevezetett felső határ fenntartása. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv magában foglal a közigazgatás hatékonyságának javítására irányuló intézkedéseket, beleértve a 2023-ban elfogadott többszintű kormányzási keret létrehozását. A központi, regionális és helyi szintek közötti koordináció várt javulását illetően, a keret – beleértve a tervezett irányítási struktúrákat és információs rendszert is – várhatóan 2024-ben válik teljes mértékben működőképessé.

(23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Az említett reformok és beruházások várhatóan segítenek kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. E szoros időkereten belül Görögország hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához kulcsfontosságú gyorsan haladni a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv eredményes végrehajtásával, biztosítva ugyanakkor a társadalmi méltányosságot. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, hogy Görögország – a vonatkozó kihívások kezelésével – folytassa a reformok végrehajtását és felgyorsítsa a beruházásokat, miközben stabil közigazgatási kapacitást biztosít. A görög hatóságok intézkedéseket fogadtak el a végrehajtás javítása és a közigazgatási kapacitás növelése érdekében, míg a helyreállítási és rezilienciaépítési terv további konkrét intézkedéseket tartalmaz, amelyek várhatóan hozzájárulnak e célkitűzés eléréséhez. A Görögország előtt álló konkrét kihívások közé tartoznak a következők: i. a közbeszerzési eljárásokkal szembeni jogos igények kezelésére irányuló hosszadalmas peres eljárások, amelyek azzal a kockázattal járnak, hogy a beruházások lezárásának tervezett időpontja egy 2026 augusztusát követő időpontra csúszik; ii. a tulajdonjogok lassú átruházása; valamint iii. a gyenge koordináció, különösen az egy-egy minisztérium hatáskörén túlmutató szakpolitikai területeket érintő beruházások és reformok tekintetében. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(24) A kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálatának részeként Görögországnak – az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([20]) 18. cikkével összhangban – 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes – az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), a Kohéziós Alap és az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) által támogatott – programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint a nemzeti energia- és klímatervét. Az említett felülvizsgálat képezi az alapját az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges allokációjának. Görögország eredményeket ért el a kohéziós politikai programoknak és a szociális jogok európai pillérének a végrehajtása terén, de továbbra is maradnak kihívások. Görögországban különösen a periférikusabb régiókban továbbra is lassú a növekedés, és

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o., http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

jelentős egyenlőtlenségek mutatkoznak a városi és nem városi területek között. Elengedhetetlen a kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása és a közigazgatási kapacitás nemzeti és regionális szinten történő megerősítése. Továbbra is relevánsak a program keretében elfogadott prioritások. Különösen a vállalkozások innovációs képességét javító és a vállalkozások célzott támogatására összpontosító intézkedések elengedhetetlenek a versenyképesség fokozásához. A zöld átállás részeként hulladékgazdálkodási beruházásokra van szükség az újrafeldolgozási célok elérése és a hulladéklerakókban való elhelyezés csökkentése érdekében. Alapvető fontosságú a vízgazdálkodás átfogó fejlesztése, amely magában foglalja a vízgazdálkodást és a szennyvízkezelést, az energetikai hasznosítást, a digitalizációt, a víz újrafelhasználását, az esővizet és a megújuló energiaforrásokon alapuló fenntartható sótalanítást. Az energiaágazat átalakulásához a megújuló energia részarányának növelésére, energiatárolási megoldásokra és az energiahatékonyság javítására, valamint az energiaszegénység kezelésére van szükség. A tiszta városi közlekedés arányának növelése szintén kulcsfontosságú a karbonsemlegesség eléréséhez. A kohéziós politikai programoknak folytatniuk kell a készségekbe való, átfogó stratégián alapuló beruházásokat, a gyermekgarancia végrehajtását, a minőségi és megfizethető tartós ápolási-gondozási szolgáltatások és a szociális lakhatás előmozdítását, valamint a marginalizált közösségek, például a romák és a migráns háttérrel rendelkezők munkaerőpiaci aktivizálásának és társadalmi integrációjának fokozását. A kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálatával összefüggésben az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok megelőzése és az azokra való felkészültség további figyelmet érdemel. Görögország az (EU) 2024/795 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([21]) létrehozott Stratégiai Technológiák Európai Platformját is felhasználhatná az ipari átalakulásának támogatására, különösen a tisztaenergia-termelés és -tárolás, a zöld hajózás és a biotechnológia, valamint a zöld és digitális készségek fejlesztése terén.

(25) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Görögország számos további kihívással néz szembe a gazdasági növekedéssel, a szabályozási kerettel és a munkaerő továbbképzésével kapcsolatban, amelyek, ha foglalkoznak velük, fokozhatják az ország versenyképességét. A foglalkoztatási ráta – bár növekszik – az egyik legalacsonyabb az Unióban, és a munkaerőpiachoz való hozzáférés továbbra is kihívást jelent, különösen a nők és a fiatalok számára. Ami az oktatást illeti, Görögország az elmúlt években lépéseket tett a tantervek felülvizsgálatára, többek között a helyreállítási és rezilienciaépítési terv összefüggésében, valamint a humán és digitális készségekről szóló egyes tanfolyamok beépítésére. Az alapkészségek terén elért teljesítmény azonban továbbra is rendkívül alacsony, ami aláássa a munkaerőpiaci eredményeket, a termelékenységet és a versenyképességet. Ezt mutatja a 15 éves diákok teljesítménye a matematika, az olvasás és a természettudományok terén, amely 2012 óta jelentős mértékben romlott, és az OECD legutóbbi nemzetközi tanulói teljesítménymérési programja szerint a legalacsonyabbak között van az Unióban. Az alulteljesítő diákok – többek között az előnyösebb háttérrel rendelkezők körében is tapasztalható – magas és növekvő aránya, valamint a legjobban teljesítő diákok alacsony aránya strukturális kihívásokra utal az oktatási rendszer minősége és méltányossága tekintetében. Görögország az utolsó helyen áll a tagállamok között a kisgyermekkori nevelésben és gondozásban való részvétel tekintetében is a 3 éves vagy annál idősebb gyermekekre vonatkozó 2019. évi Eurostat-adatok szerint, továbbá a tagállamok középmezőnyében helyezkedik el 29,6 %-os részvételi aránnyal a 3 év alatti gyermekek intézményes gyermekgondozása tekintetében (2023-as adatok alapján). Erről megállapították, hogy pozitívan befolyásolja a későbbi oktatási eredményeket. A Görögország oktatási eredményeit aláásó kihívások a következőkhöz kapcsolódhatnak: i. az oktatási rendszer alulfinanszírozottsága; ii. nincs elegendő hangsúly a kompetenciaalapú tanítási és tanulási módszereken, amelyek nagy hangsúlyt fektetnek a vállalkozói, humán és transzverzális készségekre; iii. az iskolai autonómia alacsony szintje; valamint iv. csekély mértékű előrelépés a tanárok szisztematikus értékelése terén.

(26) A lakosságnak nyújtott szolgáltatások javítása, valamint a gazdasági, költségvetési és éghajlati fenntarthatóság növelése továbbra is fontos prioritások. Ebben az összefüggésben tovább kell javítani az állami eszközök kezelését, többek között az állami tulajdonú vállalatok korszerűsítése és az állami ingatlanok fejlesztése révén. Egyes állami tulajdonú vállalatoknál sikeresen végrehajtottak néhány reformot, amelyek hozzájárultak a működési rugalmasság és a gazdasági önállóság növeléséhez, belső irányítási kapacitásuk megerősítéséhez, valamint beszerzési, javadalmazási és munkaerő-felvételi politikáik és eljárásaik javításához. Az ilyen gyakorlatok átvétele előnyös lenne más állami tulajdonú vállalatok esetében is, hogy mind a társadalom, mind a gazdaság számára nagyobb értéket teremthessenek. A Görög Köztársaság eszköz- és részesedéskezelő társasága és leányvállalatai központi szerepet játszanak az ilyen állami eszközök kezelésében. Mérlegelik, hogy miként lehetne tovább javítani a társaság hatékonyságát és eredményességét, például szervezeti és funkcionális kapacitásának növelésével, valamint működési autonómiájának és belső beruházási szakértelmének megerősítésével.

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról (HL L, 2024/795, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(27) A környezetvédelmi engedélyezés többek között szabályozási hiányosságok miatti elhúzódása továbbra is akadályozza a központi és regionális szintű beruházásokat. A környezetvédelmi engedélyezés szerves részét képezi bármilyen típusú beruházás általános engedélyezési folyamatának, a környezetvédelmi engedély megszerzésének folyamata pedig összetett és hosszadalmas. Nevezetesen, továbbra sem létezik a megújuló energiaforrások környezetvédelmi osztályozása, illetve nincsenek olyan feltételek, amelyek meghatároznák, hogy milyen körülmények között engedélyezhetők a korlátozott környezeti hatással járó ipari tevékenységek. Meg kell határozni a nem jelentős változások miatt egyszerűsített engedélyezési eljárást igénylő esetekre vonatkozó kritériumokat is. Az e problémák megoldását elősegítő szabályozási aktusok hiánya megakadályozza, hogy a korábban bevezetett, a környezetvédelmi engedélyezés racionálisabb és kockázatalapúbb kritériumokra való alapozását célzó jogalkotási fejlesztések bármilyen hatást gyakoroljanak. E függőben lévő szabályozási aktusok elfogadása jelentős hatást gyakorolhat az érintett beruházások új vagy módosított/megújított engedélyeihez szükséges környezeti vizsgálatok idejére és minőségére. Továbbá, a magánszektorból származó környezetvédelmi értékelők alkalmazására vonatkozó szabályozási keret elkészülte ellenére a vonatkozó nyilvántartás továbbra is kihasználatlan, a rendszer pedig még nem lépett működésbe. A szabályozási keret kiegészítése a hiányzó másodlagos jogszabályok elfogadásával és a tanúsított magán környezetvédelmi értékelők rendszerének bevezetésével hozzájárulna Görögország üzleti környezetének megerősítéséhez, mivel ezek várhatóan csökkentik a környezetvédelmi engedélyezési eljárás szűk keresztmetszeteit és növelik a befektetői bizalmat. A fent említett szakpolitikai intézkedések várhatóan megkönnyítik a beruházásokat, amelyek célja, hogy növeljék a termelékenységet és bővítsék az exportbázist, ezáltal csökkentsék az importfüggőséget, javítsák a növekedési kilátásokat, és támogassák a külső egyensúly helyreállítását, valamint az állományok egyensúlyhiányának felszámolását.

(28) A – különösen a megújuló energiaforrások részarányának a teljes villamosenergia-termelésen belüli növelésére irányuló – erőfeszítések ellenére Görögország továbbra is nagymértékben függ a fosszilis tüzelőanyagoktól: 2022-ben az olaj és a gáz tette ki energiaszerkezetének 55 %-át, illetve 20 %-át. Bár a Görögország felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervéhez hozzáadott REPowerEU-fejezet számos olyan reformot és beruházást tartalmaz, amelyek várhatóan felgyorsítják Görögország dekarbonizációs erőfeszítéseit, további intézkedésekre van szükség Görögország fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentése érdekében. Görögország rendelkezik az Unió egyik legöregebb járműparkjával, és a közlekedésben továbbra is nagyon alacsony a megújuló energiaforrások használata. Ennek következtében Görögország közlekedési ágazata továbbra is az egyik legnagyobb szén-dioxid-kibocsátó. A közlekedési ágazat villamosításának felgyorsításához egy ambiciózusabb politika adhatná meg az alaphangot. Ez magában foglalhatja a nemzeti éghajlat-politikai jogszabályok által a belső égésű motorokról az elektromos motorokra való átállásra kötelezett járműkategóriák kiterjesztését, valamint a súlyosan szennyező járművek forgalomból való kivonásának kikényszerítéséét.

(29) A Görögországot sújtó természeti katasztrófák növekvő gyakorisága és súlyossága súlyos terhet rótt a polgári védelmi rendszerre. 2023-ban Görögországot súlyos erdőtüzek és áradások sújtották, amelyek emberéletet követeltek, katasztrofális károkat okoztak a természeti környezetben, valamint jelentős károkat okoztak a vagyonban és az infrastruktúrában. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politikai alapok keretében végrehajtott polgári védelmi beruházások várhatóan javítani fogják a katasztrófareagálási képességeket. A megelőzésre irányuló erőfeszítések azonban tovább fokozhatók. A korai előrejelzés, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló infrastruktúra és más kockázatmegelőzési intézkedések hatékonyságának és eredményességének javítását célzó reformok és beruházások kiegészíthetik a felkészültségi intézkedéseket, és segíthetnek a jövőbeli természeti katasztrófák által okozott károk csökkentésében. Emellett a beruházásokat azokra az intézkedésekre lehetne összpontosítani, amelyek a megelőzésre és a felkészültségre, valamint az ökoszisztéma-alapú megközelítések alkalmazására irányulnak és így erősítik a rezilienciát.

(30) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel 2024-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Görögország esetében az 1., 2., és 3. ajánlás hozzájárul az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlásban foglalt első, második, harmadik, negyedik és ötödik ajánlás végrehajtásához,

(31) A Bizottság részletes felülvizsgálatának és az egyensúlyhiány fennállására vonatkozó következtetéseinek fényében az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlások tükröződnek az 1., a 2. és a 3. ajánlásban. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak az államadósággal, a külső pozícióval és a nemteljesítő hitelekkel kapcsolatos sebezhetőségek kezeléséhez. A 2. és a 3. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések támogatják a potenciális GDP növekedését, és ennek eredményeképpen hozzájárulnak az 1. ajánlás kezeléséhez is. Az 1., a 2. és a 3. ajánlás – a (30) preambulumbekezdéssel összhangban – egyaránt hozzájárul az egyensúlyhiányok kezeléséhez és az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlásban szereplő ajánlások végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Görögország 2024-ben és 2025-ben hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel összhangban 2025-ben korlátozza olyan mértékűre a nettó kiadások ([22]) növekedési rátáját, ami biztosítja többek között, hogy az államadósság középtávon megalapozottan csökkenő pályára kerüljön, és az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradjon. Javítsa tovább az adórendszer beruházásokat ösztönző jellegét a jogbiztonság megerősítése révén, és növelje tovább az adóhatóság működési autonómiáját. Őrizze meg a közigazgatás hatékonyságát, a megfelelő készségek vonzásának biztosítása és az egységes bértáblával való összhang megőrzése, valamint a többszintű kormányzási keret működőképessé tétele mellett. A kiegyensúlyozott növekedés előmozdítása és a belföldi termelőberuházások támogatása révén biztosítsa, hogy a külső egyenleg továbbra is javuló pályán maradjon. Folytassa a bankok és hitelgondozók birtokában lévő nemteljesítő hitelek állományának folyamatos csökkentését, többek között az elektronikus árverési folyamatok további javításával a sikertelen árverések arányának csökkentése érdekében.

2. Erősítse meg az uniós alapok kezeléséhez szükséges közigazgatási kapacitást, gyorsítsa fel a beruházásokat és tartsa fenn a reformok végrehajtásának lendületét. Kezelje a vonatkozó kihívásokat, lehetővé téve a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv folyamatos, gyors és hatékony végrehajtását, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. A programok félidős felülvizsgálata keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, hozzon intézkedéseket az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok megelőzése és az azokra való felkészültség terén felmerülő igények jobb kezelése érdekében, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

3. Fokozza a versenyképességet az alapkészségek terén mutatkozó alulteljesítés megszüntetése, az állami eszközök kezelésének megerősítése és a környezetvédelmi engedélyezés szabályozási keretének kiegészítése révén.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget a közlekedési ágazat dekarbonizációjának felgyorsítása révén. Erősítse meg a természeti katasztrófák kezelését egy hatékony korai előrejelző és kockázatmegelőzési rendszer bevezetésével.

Kelt Luxembourgban, 2024. október 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

NAGY I.

([22]) Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontja szerint a „nettó kiadás”: a kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.